

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Λεκανών Απορροής Ποταμών
Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΕΛ 13)

Έκθεση Σημαντικών Θεμάτων διαχείρισης

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ**

**2^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ
ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007 -
ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)**

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ 13)

2^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης (ΕΛ 13)

Έκθεση Σημαντικών θεμάτων διαχείρισης

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 29/3/2019

ΦΕΚ έγκρισης: -

2^Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΕΛ13)

Έκθεση Σημαντικών θεμάτων διαχείρισης

Περιεχόμενα

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.1	Γενικά	1
1.2	Ομάδα εργασίας	1
2	Η ΟΔΗΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΥΔΑΤΑ.....	2
3	ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟ ΣΔΛΑΠ ΚΡΗΤΗΣ.....	3
3.1	Προβλήματα υπερεκμετάλλευσης υπογείων υδατικών συστημάτων (ΥΣ) για την κάλυψη υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών –υπόγεια υδατικά συστήματα σε «κακή» χημική κατάσταση.....	3
3.2	Υφαλμύριση παράκτιων υδροφορέων.....	4
3.3	Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα με συνολική κατάσταση σε επίπεδο κατώτερο της «καλής».	6
3.4	Υδατικά Συστήματα σε άγνωστη κατάσταση.....	9
3.5	Κατάρτιση σχεδίου ξηρασίας – λειψυδρίας.....	11
3.6	Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών.....	12
3.7	Στοιχεία ρυπαντικών φορτίων από βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες.....	12
3.8	Στοιχεία και δεδομένα παρακολούθησης απολήψιμων ποσοτήτων και ποιοτικών χαρακτηριστικών	12
3.9	Έλεγχος ρυπογόνων δραστηριοτήτων και έργων υδροληψίας	13
3.10	Γενικά θέματα, προβλήματα Φορέων Υλοποίησης, διαδικαστικά προβλήματα.....	13
3.11	Θέματα προγραμματισμού έργων διαχείρισης Υδατικών Πόρων	14

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΔΚ	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
ΕΓΥ	Ειδική Γραμματεία Υδάτων
ΕΕΛ	Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων
ΠΜ	Πρόγραμμα Μέτρων
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών
ΛΑΠ	Λεκάνης Απορροής Ποταμού
ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα

ΥΣ Υδατικό Σύστημα
IPPC Integrated Pollution Prevention and Control

1 Εισαγωγή

1.1 Γενικά

Το ΣΔΛΑΠ ΥΔ Κρήτης εγκρίθηκε με την 163/2015 (ΦΕΚ 570/Β/2015) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων - «Έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης» και η 1^η Αναθεώρησή του καταρτίστηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων και θεσμοθετήθηκε με την 896/2017 Απόφαση έγκρισης «1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ υδατικού διαμερίσματος Κρήτης & αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων» (ΦΕΚ 4666/Β/2017)).

Η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών - ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και του ΠΔ 51/2007, καθώς επίσης και των Κείμενων Κατευθυντήριων Γραμμών. Το αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης θα έχει περίοδο ισχύος μέχρι το 2027 ή την επόμενη αναθεώρησή του.

Κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και σύμφωνα με το ΠΔ 136/2010 το ΣΔΛΑΠ καταρτίζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και εγκρίνεται με απόφαση της Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων.

1.2 Ομάδα εργασίας

Στην σύνταξη του παρόντος τεύχους συμμετείχαν οι κάτωθι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Υδάτων ΑΔΚ:

- Αγγελική Μαρτίνου, Δρ. Χημικός Μηχανικός, αναπληρώτρια προϊσταμένη της Διεύθυνσης Υδάτων ΑΔΚ.
- Δρ. Μάρη Ιωάννα, προϊσταμένη Τμήματος Παρακολούθησης και Προστασίας Υδατικών Πόρων της Διεύθυνσης Υδάτων ΑΔΚ.

2 Η Οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα

Η Οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα (2000/60/ΕΚ, εφεξής Οδηγία) είναι η κύρια νομοθετική πράξη για την προστασία των υδατικών πόρων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Εγκρίθηκε το 2000 και αποσκοπεί στην επίτευξη «καλής κατάστασης» σε όλα τα υδατικά συστήματα και στην αποφυγή οποιασδήποτε περαιτέρω επιδείνωσης της κατάστασής τους. Για την επίτευξη αυτού του φιλόδοξου στόχου, η Οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη της ΕΕ τη διαχείριση των υδάτων σε υδρολογικές μονάδες, την κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ), την υλοποίηση Προγραμμάτων Μέτρων (ΠΜ) ενθαρρύνοντας την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στην υλοποίησή της.

Η Οδηγία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το **Νόμο 3199/09.12.2003** (ΦΕΚ280/Α/2003), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και το **Προεδρικό Διάταγμα** υπ' αριθμό **51/08.03.2007** (ΦΕΚ 54/Α/2007).

Το **Σχέδιο Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Κρήτης** εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. οικ. 163/31-3-2015 **Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων** (ΦΕΚ 570/Β/2015) και η 1^η Αναθεώρηση με την 896/29-12-2017 **Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων** (ΦΕΚ 4666/Β/2017).

Η Οδηγία προβλέπει την αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ σε εξαετείς κύκλους στο πλαίσιο των οποίων απαιτείται και η κατάρτιση Έκθεσης ενδιάμεσης επισκόπησης των σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων που εντοπίστηκαν στη Λεκάνη Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) και η οποία τίθεται στη διάθεση του κοινού για διαβούλευση.

3 Τα σημαντικότερα θέματα διαχείρισης των υδατικών πόρων στο ΣΔΛΑΠ Κρήτης.

Η 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης (ΦΕΚ 4666/Β/2017), ανέδειξε ως σημαντικότερα θέματα διαχείρισης των υδατικών πόρων στο Υδατικό Διαμέρισμα τα ακόλουθα:

3.1 Προβλήματα υπερεκμετάλλευσης υπογείων υδατικών συστημάτων (ΥΣ) για την κάλυψη υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών –υπόγεια υδατικά συστήματα σε «κακή» χημική κατάσταση.

Συνολικά από τα 91 Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ) που έχουν αναγνωρισθεί στο Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης, τα οκτώ (8) ταξινομήθηκαν σε «κακή» ποσοτική και χημική κατάσταση, ένα (1) σε «κακή» ποσοτική και ένα (1) σε «κακή» χημική κατάσταση, ενώ όλα τα υπόλοιπα ταξινομήθηκαν σε «καλή» χημική και ποσοτική κατάσταση. Τα υπόγεια υδατικά συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Κρήτης με τα μεγαλύτερα προβλήματα, λόγω ανθρωπογενών πιέσεων, συνοψίζονται στον Πίνακα που ακολουθεί. Μεταξύ του αρχικού ΣΔΛΑΠ και της 1^{ης} Αναθεώρησής του, η μόνη διαφοροποίηση στον χαρακτηρισμό των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων αφορά στο «ΠΟΡΩΔΕΣ ΥΔΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΚΟΠΗΣ-ΣΗΤΕΙΑΣ-ΡΟΥΣΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ» (EL1300143) το οποίο από «Κακή» ποσοτική κατάσταση, πλέον χαρακτηρίζεται οριακά σε «Καλή».

Στην διάρκεια εκπόνησης της 2^{ης} Αναθεώρησης θα πρέπει να γίνει επικαιροποίηση των παραπάνω δεδομένων και προτείνεται η παρακολούθηση του συνόλου των ΥΥΣ με επιπλέον σημεία για την εξαγωγή πληρέστερων συμπερασμάτων τόσο για την ποσοτική όσο και για τη χημική τους κατάσταση και στη συνέχεια να προταθούν μέτρα για την προστασία και αποκατάστασή τους. Πέραν αυτών επισημαίνεται ότι για την αναβάθμιση της κατάστασης των ΥΥΣ απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που διατίθεται στο πλαίσιο ενός διαχειριστικού κύκλου με αποτέλεσμα τα συστήματα αυτά να υπάγονται στις εξαιρέσεις της παραγράφου 4.4 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Πίνακας 3.1-1. Υπόγεια Υδατικά Συστήματα σε κατάσταση κατώτερη της "καλής".

αα	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση	Χημική κατάσταση
1	EL1300064	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΚΕΡΗΣ-ΤΥΛΙΣΣΟΥ	Κακή	Κακή
2	EL1300072	ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Κακή	Κακή
3	EL1300101	ΠΟΡΩΔΕΣ ΚΑΣΤΕΛΙΟΥ	Κακή	Καλή
4	EL1300312	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΓΟΥΒΩΝ-ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	Κακή	Κακή
5	EL1300082	ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ	Κακή	Κακή
6	EL1300083	ΠΟΡΩΔΕΣ ΜΟΙΡΩΝ	Κακή	Κακή
7	EL1300102	ΠΟΡΩΔΕΣ ΡΟΥΣΟΧΩΡΙΩΝ	Κακή	Κακή

αα	Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση	Χημική κατάσταση
8	EL1300270	ΠΟΡΩΔΕΣ ΓΑΥΔΟΥ	Κακή	Κακή
9	EL1300121	ΠΟΡΩΔΕΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ-ΚΕΝΤΡΙΟΥ	Καλή	Κακή
10	EL1300144	ΠΟΡΩΔΕΣ ΓΟΥΔΟΥΡΑ	Κακή	Κακή

3.2 Υφαλμύριση παράκτιων υδροφορέων.

Το φαινόμενο της υφαλμύρισης εμφανίζεται όταν η υδραυλική κλίση του παράκτιου υδροφορέα προς τη θάλασσα είναι μικρή και ακόμα περισσότερο όταν αλλάζει διεύθυνση εξαιτίας των έντονων αντλήσεων. Στην περίπτωση αυτή δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες για τη μετακίνηση της αλμυρής σφήνας προς το εσωτερικό του υδροφορέα με αποτέλεσμα την υφαλμύρισή του, την αύξηση δηλαδή της συγκέντρωσης των ιόντων χλωρίου, μαγνησίου και ασβεστίου στα υπόγεια νερά.

Στην πλειοψηφία τους, τα υπόγεια υδατικά συστήματα της Κρήτης βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία με την θάλασσα. Σε συνδυασμό με τα γεωλογικά και τεκτονικά χαρακτηριστικά της νήσου το φαινόμενο των θαλάσσιων διεισδύσεων είναι έντονο και εμφανίζεται σε αρκετές περιοχές.

Ένα ακόμη ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης είναι οι υφάλμυρες καρστικές πηγές που εμφανίζονται στο Βόρειο τμήμα του νησιού. Πρόκειται κατά κανόνα για πηγές μεγάλου δυναμικού, η αξιοποίηση των οποίων είναι περιορισμένη, εξαιτίας των υψηλών συγκεντρώσεων ιόντων χλωρίου.

Οι υφάλμυρες αυτές πηγές είναι: (α) η πηγή Αλμυρού Ηρακλείου, (β) η πηγή Αλμυρού Αγίου Νικολάου και (γ) η πηγή Μαλαύρας και για τις οποίες τόσο στο αρχικό ΣΔΛΑΠ όσο και στην 1η Αναθεώρησή του προβλεπόταν ειδικό μέτρο με τίτλο « Εκπόνηση υδρογεωλογικών μελετών και πιλοτικών κατασκευών για τη χρήση των υφάλμυρων παράκτιων καρστικών πηγών».

Κατά την διάρκεια συγγραφής του παρόντος, έχει προκηρυχθεί η πράξη «Συγκριτική τεχνικοοικονομική αξιολόγηση για την αξιοποίηση των υφάλμυρων πηγών: Αλμυρός Ηρακλείου, Αλμυρός Αγ. Νικολάου και Μαλαύρας» με χρηματοδότηση από το Ε.Π. Κρήτης 2014-2020. Σκοπός της συγκεκριμένης πράξης είναι να προταθεί ένα σχέδιο για την υλοποίηση της βέλτιστης τεχνικοοικονομικής λύσης για την αξιοποίηση των τριών αυτών υφάλμυρων πηγών, κατόπιν εκπόνησης συγκριτικής τεχνικοοικονομικής αξιολόγησης όλων των υφιστάμενων προτάσεων και μελετών για αξιοποίησή τους. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα χρησιμοποιηθούν μελλοντικά, για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων.

Στον Πίνακα που ακολουθεί περιγράφονται τα υπόγεια υδατικά συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης με προβλήματα υφαλμύρισης, είτε φυσικής (είσοδο θάλασσας ή στρωμάτων ορυκτού αλίτη), είτε ανθρωπογενούς προέλευσης, λόγω υπερεκμετάλλευσης όπως αποτυπώθηκαν στην 1^η Αναθεώρηση. Στη διάρκεια εκπόνησης της 2^{ης} Αναθεώρησης θα πρέπει να γίνει επανεκτίμηση των δεδομένων σε σχέση με τα προβλήματα υφαλμύρισης καθώς και σαφής οριοθέτηση των περιοχών αυτών και στη συνέχεια να προταθούν μέτρα για την αποκατάστασή τους.

Πίνακας 3.2-1. Προβλήματα υφαλμύρισης σε υπόγεια υδατικά συστήματα.

Κωδικός συστήματος	Ονομασία συστήματος	Cl ⁻ (mg/l)	Στοιχεία υφαλμύρισης
EL1300021	ΠΟΡΩΔΕΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ	638	τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
EL1300023	ΠΟΡΩΔΕΣ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	496	φυσική υφαλμύριση στις πηγές Ζούρμπου
EL1300024	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΗΣ	900-5500	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300044	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΓΕΡΑΝΙΟΥ		τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
EL1300051	ΠΟΡΩΔΕΣ ΒΔ. ΡΕΘΥΜΝΟΥ	260-330	τοπικά καταγράφεται ανά περιόδους υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη
EL1300052	ΠΟΡΩΔΕΣ ΒΔ. ΠΑΡΑΚΤΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (ΚΑΜΠΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ-ΠΡΙΝΟΥ-ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ)	450-2900	τοπικά καταγράφεται υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη και υφαλμύριση λόγω ορυκτού αλίτη
EL1300061	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΤΑΛΛΑΙΩΝ	250-320	φυσική υφαλμύριση μέσω των πηγών Μπαλίου
EL1300064	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΚΕΡΗΣ-ΤΥΛΙΣΣΟΥ	430-1600	υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
EL1300071	ΠΟΡΩΔΕΣ ΒΟΡΕΙΟ-ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		τοπικά μικρά υδροφόρα υπερεκμετάλλευνται- τοπικά καταγράφεται υψηλή περιεκτικότητα σε θειικά ιόντα λόγω γύψων
EL1300072	ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	290-1000	υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
EL1300082	ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ	400	υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
EL1300086	ΠΟΡΩΔΕΣ ΜΕΣΑΡΑΣ-ΝΟΤΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	250-3800	τοπικά μικρής δυναμικότητας υδροφόρα υπερεκμεταλλεύονται, τοπικά καταγράφεται υπέρβαση σε θειικά ιόντα (γύψος) και χλωρίοντα (αλίτης), τοπικά αυξημένες περιεκτικότητες σε νιτρικά ιόντα
EL1300093	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	έως 1000	τοπικά μικρά υδροφόρα υπερεκμετάλλευνται- τοπικά καταγράφεται υψηλή περιεκτικότητα σε θειικά ιόντα (γύψοι) και υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη, υδροφόρο σε οριακή κατάσταση
EL1300114	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΛΑΚΚΩΝΙΩΝ-ΑΛΜΥΡΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	280-3700	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300115	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΦΟΥΡΝΗΣ-ΕΛΟΥΝΤΑΣ	έως 280	τοπικά καταγράφεται οριακή εκμετάλλευση
EL1300116	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΣΙΣΙΟΥ-ΜΙΛΑΤΟΥ-ΕΛΟΥΝΤΑΣ	350-1750	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300122	ΠΟΡΩΔΕΣ ΠΑΧΕΙΑΣ ΑΜΜΟΥ-ΚΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ	200-450	οριακή εκμετάλλευση, παράκτιος ζώνη υφαλμύριση
EL1300123	ΠΟΡΩΔΕΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ-ΚΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ-ΜΥΡΤΟΥ	350	τοπικά τη καλοκαιρινή περίοδο καταγράφεται υπερεκμετάλλευση στην παράκτια ζώνη
EL1300132	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΜΑΛΑΥΡΑΣ-ΠΑΧΕΙΑΣ ΑΜΜΟΥ	600-700	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300143	ΠΟΡΩΔΕΣ ΣΚΟΠΗΣ-ΣΗΤΕΙΑΣ	310-760	υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
EL1300144	ΠΟΡΩΔΕΣ ΓΟΥΔΟΥΡΑ	500	υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
EL1300153	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΛΗΞΕΩΝ ΟΡΕΩΝ ΖΑΚΡΟΥ	320-1000	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης στην παράκτια ζώνη
EL1300162	ΠΟΡΩΔΕΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΠΛΟΥ-ΠΑΛΑΙΚΑΣΤΡΟΥ-ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΥ	300-400	τοπικά υφαλμύριση στην παράκτια ζώνη

Κωδικός συστήματος	Ονομασία συστήματος	Cl (mg/l)	Στοιχεία υφαλμύρισης
EL1300270	ΠΟΡΩΔΕΣ ΓΑΥΔΟΥ	400	υπερεκμετάλλευση, τοπικά υφαλμύριση
EL1300312	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ-ΓΟΥΒΩΝ-ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	280-800	υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση
EL1300321	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΓΡΑΜΒΟΥΣΑΣ	500-800	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300322	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΣΠΑΘΑΣ (ΡΟΔΩΠΟΥ)	450-700	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300323	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ (ΣΟΥΔΑΣ)	500-800	αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300324	ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΠΟΚΟΡΩΝΑ		αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης
EL1300340	ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΡΗΤΗΣ		αυξημένες τιμές υποβάθρου λόγω φυσικής υφαλμύρισης

3.3 Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα με συνολική κατάσταση σε επίπεδο κατώτερο της «καλής».

α. Ποτάμια Υδατικά Συστήματα:

Στην ταξινόμηση που προέκυψε από την 1η Αναθεώρηση, από τα 118 ποτάμια Υδατικά Συστήματα τα εβδομήντα εννιά ταξινομούνται σε «καλή» ή ανώτερη συνολική κατάσταση, έντεκα (11) ταξινομούνται σε «άγνωστη» συνολική κατάσταση και είκοσι οκτώ (28) βρίσκονται σε «μέτρια» ή «ελλιπή» συνολική κατάσταση με βάση την Οικολογική Κατάσταση/Δυναμικό, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 3.3-1. Ποτάμια Υδατικά Συστήματα σε συνολική κατάσταση κατώτερη της "καλής"

α/α	Κωδικός Υδατικού Συστήματος	Ονομασία Υδατικού Συστήματος	Σύνδεση με Προστ/νες Περιοχές	Οικολογική κατάσταση/ Δυναμικό	Χημική κατάσταση	Επίπεδο Εμπιστοσύνης		Συνολική Κατάσταση
						Οικολογικής	Χημικής	
1	EL1339R000101001N	ΤΣΙΧΛΙΑΝΟΣ	√	Μέτρια	Καλή	3	1	Μέτρια
2	EL1339R000301006N	ΤΑΥΡΩΝΙΤΗΣ	√	Ελλιπής	Καλή	3	2	Ελλιπής
3	EL1339R001101027N	ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ	√	Ελλιπής	Καλή	3	1	Ελλιπής
4	EL1339R001101028N	ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	2	1	Μέτρια
5	EL1339R001301036N	ΓΑΖΑΝΟΣ		Μέτρια	Καλή	3	1	Μέτρια

Διεύθυνση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
Κατάρτιση της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Υδατικού Διαμερίσματος Κρήτης

α/α	Κωδικός Υδατικού Συστήματος	Ονομασία Υδατικού Συστήματος	Σύνδεση με Προστ/νες Περιοχές	Οικολογική κατάσταση/ Δυναμικό	Χημική κατάσταση	Επίπεδο Εμπιστοσύνης		Συνολική Κατάσταση
						Οικολογικής	Χημικής	
6	EL1339R001302138N	ΓΑΖΑΝΟΣ	√	Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
7	EL1339R001303037N	ΓΑΖΑΝΟΣ		Ελλιπής	Καλή	3	1	Ελλιπής
8	EL1339R001306340N	ΓΑΖΑΝΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
9	EL1339R001401041N	ΓΙΟΦΥΡΟΣ		Μέτρια	Καλή	2	1	Μέτρια
10	EL1339R001401042N	ΓΙΟΦΥΡΟΣ		Μέτρια	Καλή	3	2	Μέτρια
11	EL1339R001401043N	ΓΙΟΦΥΡΟΣ		Μέτρια	Καλή	2	1	Μέτρια
12	EL1339R001401061N	ΓΙΟΦΥΡΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
13	EL1339R001501044N	ΚΑΡΤΕΡΟΣ	√	Ελλιπής	Καλή	3	1	Ελλιπής
14	EL1339R001502046N	ΚΑΡΤΕΡΟΣ		Ελλιπής	Καλή	2	1	Ελλιπής
15	EL1339R001503045N	ΚΑΡΤΕΡΟΣ		Ελλιπής	Καλή	2	1	Ελλιπής
16	EL1339R001603053N	ΑΠΟΣΕΛΕΜΗΣ		Μέτρια	Καλή	2	1	Μέτρια
17	EL1340R000101001N	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ		Μέτρια	Καλή	3	2	Μέτρια
18	EL1340R000102105N	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
19	EL1340R000102107N	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ		Μέτρια	Καλή	2	1	Μέτρια
20	EL1340R000103002N	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ		Μέτρια	Καλή	3	1	Μέτρια

α/α	Κωδικός Υδατικού Συστήματος	Ονομασία Υδατικού Συστήματος	Σύνδεση με Προστ/νες Περιοχές	Οικολογική κατάσταση/ Δυναμικό	Χημική κατάσταση	Επίπεδο Εμπιστοσύνης		Συνολική Κατάσταση
						Οικολογικής	Χημικής	
21	EL1340R000201017N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ	√	Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
22	EL1340R000203018N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
23	EL1340R000205019N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
24	EL1340R000206126N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	2	1	Μέτρια
25	EL1340R000207020N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
26	EL1340R000208128N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
27	EL1340R000209021N	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια
28	EL1341R000201004N	ΠΕΝΤΕΛΗΣ		Μέτρια	Καλή	1	1	Μέτρια

Η υποβάθμιση της Οικολογικής κατάστασης/δυναμικού αποδίδεται:

(α) σε σημειακές πηγές που σχετίζονται κυρίως με δραστηριότητες όπως τα ελαιουργεία, τα τυροκομεία, η βιομηχανία, και τα αστικά υγρά απόβλητα από αστοχίες-δυσλειτουργία δικτύων αποχέτευσης και κεντρικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων,

β) σε διάχυτες πηγές ρύπανσης που σχετίζονται με απορροές ρυπαντικών φορτίων, κυρίως θρεπτικών, από την αγροτική δραστηριότητα, την κτηνοτροφία και τα αστικά υγρά απόβλητα από οικισμούς που δεν εξυπηρετούνται από δίκτυα αποχέτευσης και κεντρικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων,

γ) σε υδρομορφολογικές αλλοιώσεις των επιφανειακών υδατικών συστημάτων, με την κατασκευή, κυρίως τα τελευταία χρόνια, αρκετών μικρών και μεγάλων ταμιευτήρων και

δ) σε απολήψεις υδάτων για την κάλυψη κυρίως αρδευτικών αναγκών.

Στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης θα πρέπει να επικαιροποιηθούν –επανεκτιμηθούν τα δεδομένα της κατάταξης των ποτάμιων επιφανειακών υδατικών συστημάτων και στη συνέχεια να προταθούν μέτρα για την προστασία και αποκατάστασή τους.

b. Παράκτια Υδατικά Συστήματα

Από συνολικά 25 Παράκτια Υδατικά Συστήματα, 24 χαρακτηρίζονται από καλή έως υψηλή συνολική κατάσταση. Ένα (1) Παράκτιο Υδατικό Σύστημα με την ονομασία «Όρμος Σούδας» EL1339C0003N, χαρακτηρίζεται από «μέτρια» οικολογική κατάσταση, με βάση το εθνικό σύστημα Παρακολούθησης λόγω της υποβαθμισμένης σύνθεσης των βιοκοινοτήτων (βενθικές κοινότητες) που προκύπτει από το υψηλό οργανικό φορτίο και την σημαντική ανθρωπογενή επιβάρυνση από τις δραστηριότητες στο λιμάνι της Σούδας. Για το συγκεκριμένο Υδατικό Σύστημα έχει προβλεφθεί στην 1^η Αναθεώρηση το μέτρο M13Σ1605 «Εκπόνηση ειδικών αναγνωριστικών μελετών σε παράκτια Υ.Σ.» με την υλοποίηση του οποίου θα εξαχθούν συμπεράσματα για τα αίτια της κατάστασης, θα προταθούν μέτρα παρακολούθησης καθώς και προτάσεις για την προστασία και αποκατάστασή του.

c. Λιμναία Υδατικά Συστήματα

Στο Υδατικό Διαμέρισμα καταγράφεται ένα Λιμναίο Σύστημα με την ονομασία «Λίμνη Κουρνά» με κωδικό EL1339L000701001N που χαρακτηρίζεται από «καλή» Χημική αλλά «μέτρια» Οικολογική κατάσταση. Με βάση τα έγγραφα της 1ης Αναθεώρησης η κατάταξη βασίστηκε στα αποτελέσματα του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης σύμφωνα με τα οποία παρατηρήθηκαν υπερβάσεις ως προς τα LAS (Επιφανειοδραστικοί παράγοντες –Γραμμικά Αλκυλοβενζοσουλφονικά άλατα). Επισημαίνεται ότι ο βαθμός εμπιστοσύνης της οικολογικής ταξινόμησης του ΥΣ σε μέτρια κατάσταση λόγω των LAS, είναι χαμηλός. Απαιτείται μεγαλύτερο πλήθος θέσεων δειγματοληψιών για τη διακρίβωση της συστηματικής εμφάνισης υπερβάσεων ως προς τα LAS. Στη λεκάνη απορροής της λίμνης δεν υπάρχουν σημαντικοί οικισμοί ή άλλες χρήσεις που να δικαιολογούν σημαντική διάθεση απορρυπαντικών. Η λίμνη αποτελεί σημαντικό τουριστικό προορισμό της ευρύτερης περιοχής και ως εκ τούτου στην ανατολική παρόχθια ζώνη της υπάρχουν εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης των επισκεπτών (κυρίως εστιατόρια). Θα πρέπει να ελεγχθεί αν οι εγκαταστάσεις αυτές συνδέονται με τις υπερβάσεις του σημείου δειγματοληψίας και αν είναι σε θέση να επηρεάσουν την οικολογική κατάσταση του συνόλου του ΥΣ.

3.4 Υδατικά Συστήματα σε άγνωστη κατάσταση

Για τα Υδατικά συστήματα που βρίσκονται σε άγνωστη συνολική, έχει προσδιοριστεί η χημική τους κατάσταση ως «καλή» και υπολείπεται ο χαρακτηρισμός τους όσον αφορά την Οικολογική κατάσταση / Δυναμικό. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να εγκριθεί νέο Εθνικό Σύστημα οικολογικής αξιολόγησης, που θα λάβει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες των υδατικών συστημάτων (ειδικά των ποτάμιων) της Κρήτης. Το χρονοδιάγραμμα για τα συστήματα αυτά σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ, ορίζεται για τον προσδιορισμό της Οικολογικής κατάστασης/Δυναμικό έως το 2021 και ως προς τη λήψη μέτρων για την επίτευξη της καλής συνολικής κατάστασης έως το 2027. Τα Υδατικά Συστήματα σε άγνωστη κατάσταση είναι τα ακόλουθα:

Όλα τα **μεταβατικά** συστήματα (συνολικά 4): EL133901T0001N «Ταυρωνίτης», EL133901T0002N «Κερίτης», EL133901T0003N «Κοιλιάρης», EL133901T0004N «Μουσελάς». Για τα συστήματα

αυτά υπάρχει πρόβλεψη στο μέτρο M13Σ1606 «Εκπόνηση ειδικών αναγνωριστικών μελετών σε μεταβατικά ΥΣ».

Τρείς (3) από τους πέντε **ταμιευτήρες**: EL1339RL01001002H Τ.Λ. Ποταμών, EL1339RL01605003H Τ.Λ. Αποσελέμη και EL1340RL00109102H Τ.Λ. Πλακιώτισσας. Για τα συστήματα αυτά υπάρχει πρόβλεψη στο μέτρο M13B0902 «Προσδιορισμός κατώτατης στάθμης φυσικών λιμνών & προσδιορισμός μέγιστου εύρους διακύμανσης στάθμης ταμιευτήρων» καθώς και στο μέτρο M13Σ1607 «Καταγραφή και παρακολούθηση της λειτουργίας ταμιευτήρων με άγνωστο οικολογικό δυναμικό».

Έντεκα (11) **ποτάμια** Υδατικά Συστήματα από το σύνολο των 118 βρίσκονται σε άγνωστη κατάσταση. Η άγνωστη κατάσταση των συστημάτων αυτών συνδέεται με ΙΤΥΣ. Με τα δύο ποτάμια Υδατικά Συστήματα με την ονομασία «Σφακορύακο» και κωδικούς: EL1339R001001026H και EL1339R001001063H συσχετίζεται το Μέτρο M13Σ1608 «Σχεδιασμός και εφαρμογή ειδικού προγράμματος διερευνητικής παρακολούθησης με στόχο τη συλλογή στοιχείων για την αναθεώρηση ΙΤΥΣ κατάντη φραγμάτων». Με 6 ποτάμια ΥΣ σε άγνωστη κατάσταση συσχετίζεται το μέτρο M13Σ1604 «Εγκατάσταση σταθμών συνεχόμενης καταγραφής και παροχής ποτάμιων ΙΤΥΣ κατάντη φραγμάτων».

Πίνακας 3.4-1. Ποτάμια Υδατικά Συστήματα σε "άγνωστη" κατάσταση.

α/α	Κωδικός Υδατικού Συστήματος	Ονομασία Υδατικού Συστήματος	ΙΤΥΣ/ΤΥΣ	Σύνδεση με Προστ/νες Περιοχές	Οικολογική κατάσταση/ Δυναμικό	Χημική κατάσταση	Επίπεδο Εμπιστοσύνης		Συνολική Κατάσταση
							Οικολογικής	Χημικής	
1	EL1339R000401012H	ΚΕΡΙΤΗΣ	✓	✓	Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
2	EL1339R001001026H	ΣΦΑΚΟΡΥΑΚΟ	✓	✓	Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
3	EL1339R001001063H	ΣΦΑΚΟΡΥΑΚΟ	✓	✓	Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
4	EL1339R001603048H	ΑΠΟΣΕΛΕΜΗΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	2	Άγνωστο
5	EL1340R000104108H	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
6	EL1340R000106210H	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
7	EL1340R000106311H	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο

α/α	Κωδικός Υδατικού Συστήματος	Ονομασία Υδατικού Συστήματος	ΙΤΥΣ/ΤΥΣ	Σύνδεση με Προστ/νες Περιοχές	Οικολογική κατάσταση/ Δυναμικό	Χημική κατάσταση	Επίπεδο Εμπιστοσύνης		Συνολική Κατάσταση
							Οικολογικής	Χημικής	
8	EL1340R000109012H	ΑΝΑΠΟΔΑΡΗΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
9	EL1340R000204124H	ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
10	EL1341R000501010H	ΜΠΡΑΜΙΑΝΟΣ	✓		Άγνωστο	Καλή	0	1	Άγνωστο
11	EL1341R000701013H	ΜΥΡΤΟΣ	✓	✓	Άγνωστο	Καλή	0	2	Άγνωστο

3.5 Κατάρτιση σχεδίου ξηρασίας – λειψυδρίας

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων από φαινόμενα ξηρασίας - λειψυδρίας αναφέρεται στα κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹. Για κάθε Υδατικό Διαμέρισμα θα πρέπει να καταρτιστεί Σχέδιο Αντιμετώπισης Φαινομένων Ξηρασίας – λειψυδρίας και να «ενσωματωθεί» στην 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης. Στο μέτρο της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Κρήτης (ΦΕΚ Β 4666/2017) «Κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας»- Μ13Β0308, προβλέπεται η κάλυψη της παραπάνω απαίτησης.

Κατά την διάρκεια συγγραφής του παρόντος, έχει προκηρυχθεί η πράξη «Κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας στην Περιφέρεια Κρήτης» με χρηματοδότηση από το Ε.Π. Κρήτης 2014-2020. Ο κύριος στόχος του Σχεδίου Αντιμετώπισης και Διαχείρισης Ξηρασίας-Λειψυδρίας θα είναι, αφού ποσοτικοποιηθεί μέσω δεικτών και επιπέδων επικινδυνότητας η ξηρασία και η ενδεχόμενη λειψυδρία, να προταθούν κανονιστικές διατάξεις για την συνολική αντιμετώπιση με δίκαιη κατανομή των υπαρχουσών υδατικών πόρων, μέσω ενός στρατηγικού σχεδίου που θα περιλαμβάνει: καταγραφή υφιστάμενων αναγκών και πρόβλεψη μελλοντικών, προτεραιοποίηση στη χρήση νερού, οριοθέτηση και επαναοριοθέτηση στόχων, μέσων και πόρων, έγκαιρη ειδοποίηση, θέσπιση μέτρων σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων με τελικό στόχο τον μετριασμό των επιπτώσεων των φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας.

¹ COM(2012)672final/14-11-2012: «Έκθεση σχετικά με την επανεξέταση της ευρωπαϊκής πολιτικής για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και της ξηρασίας»

Το Σχέδιο αντιμετώπισης φαινομένων ξηρασίας και λειψυδρίας είτε θα ενσωματωθεί στην 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ είτε θα ληφθεί πρόνοια ώστε να εφαρμοστεί ως κανονιστική πράξη (ανάλογα με τη χρονική έκβαση της προκήρυξης και υλοποίησης της δράσης).

3.6 Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών.

Η υπολεκάνη Γεροποτάμου Μεσσαράς Κρήτης (ΦΕΚ Β/3224/2014) αποτελεί περιοχή παρέμβασης, γεγονός που συνάδει με το μέτρο της 1^{ης} Αναθεώρησης «Μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ»-M13B0803. Επίσης στα μέτρα του ΠΑΑ 2014-2020, περιλαμβάνεται η δράση 10.1.04 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα». Ωστόσο, για τη συγκεκριμένη περιοχή της υπολεκάνης Γεροποτάμου Μεσσαράς Κρήτης δεν υπάρχει πρόγραμμα δράσης (δεν περιλαμβάνεται η καλλιέργεια της ελιάς όπως επίσης και δεν προβλέπεται αντίστοιχο ύψος χρηματικής ενίσχυσης). Συνεπώς δεν είναι ακόμα εφικτή η υλοποίηση της δράσης στην συγκεκριμένη περιοχή, επομένως ούτε και του Μέτρου 13B0803 και θα πρέπει να προγραμματιστεί μέσω της συνεργασίας με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ενεργοποίηση της δράσης.

Επίσης, θα πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία υπαγωγής ή μη, της περιοχής Ιεράπετρας στις ευπρόσβλητες περιοχές.

3.7 Στοιχεία ρυπαντικών φορτίων από βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες.

Το πρόβλημα σχετίζεται με ανεπαρκή δεδομένα των απορριπτόμενων ρυπαντικών φορτίων από τον κλάδο της βιομηχανίας και των τεχνολογιών αντιρρύπανσης που εφαρμόζονται. Θα πρέπει να επικαιροποιηθεί – συμπληρωθεί το μητρώο των IPPC, SEVEZO, και λοιπών βιομηχανιών ώστε να προσδιοριστούν με μεγαλύτερη σαφήνεια τα αίτια υποβάθμισης των υδατικών συστημάτων από βιομηχανικά ρυπαντικά φορτία, με σκοπό την πρόταση κατάλληλων μέτρων προστασίας και περιορισμού της ρύπανσης.

Επίσης, με βάση τα αποτελέσματα της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ προκύπτει συστηματική υπερεκτίμηση των φορτίων της κτηνοτροφίας. Στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης θα πρέπει να επανεκτιμηθεί η εφαρμοζόμενη μεθοδολογία και να αναπροσαρμοστούν-επανυπολογιστούν τα δεδομένα τουλάχιστον ως προς το σκέλος των φορτίων που τελικά επηρεάζουν στα Υδατικά Συστήματα.

3.8 Στοιχεία και δεδομένα παρακολούθησης απολήψιμων ποσοτήτων και ποιοτικών χαρακτηριστικών

Υπάρχει μικρή κάλυψη των επιφανειακών υδατικών συστημάτων από σταθμούς παρακολούθησης, με περιορισμένα δεδομένα οικολογικών και χημικών παραμέτρων, με αποτέλεσμα η ταξινόμησή τους να χαρακτηρίζεται από χαμηλό βαθμό εμπιστοσύνης. Το σύνολο των Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων βρίσκεται σε «καλή» χημική κατάσταση. Επειδή η κατάταξη αρκετών υδατικών συστημάτων χαρακτηρίζεται από χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης, θα πρέπει να επικαιροποιηθεί ο χαρακτηρισμός αυτός.

Σε σχέση με τα υπόγεια υδατικά συστήματα από τα οποία, κυρίως καλύπτονται οι ανάγκες σε νερό σημειώνονται ελλείψεις στην καταγραφή (και στον έλεγχο καταγραφής) των απολήψεων τόσο για ύδρευση όσο και για άρδευση, με αποτέλεσμα οι αναφερόμενες ποσότητες να έχουν υπολογιστεί κατ' εκτίμηση με βάση τη ζήτηση, πληθυσμιακά δεδομένα ή δεδομένα καλλιεργούμενων εκτάσεων. Ταυτόχρονα, το γεγονός της ύπαρξης σε εκκρεμότητα, στις αρμόδιες Υπηρεσίες, μεγάλου αριθμού (>3.000) αιτήσεων για χορήγηση αδειών χρήσης νερού, από σημεία υδροληψίας που είναι ενεργά ("υφιστάμενα" δικαιώματα), οδηγεί σε κατ' εκτίμηση και όχι ακριβή υπολογισμό του απολήψιμου όγκου του νερού για άρδευση. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να ενισχυθούν οι αρμόδιες υπηρεσίες για την επίσπευση της διεκπεραίωσης των αιτημάτων.

3.9 Έλεγχος ρυπογόνων δραστηριοτήτων και έργων υδροληψίας

Ο έλεγχος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από έργα και δραστηριότητες είναι περιορισμένος κυρίως για έκτακτες καταστάσεις (π.χ. μετά από καταγγελία για ρύπανση).

Παρομοίως, ο έλεγχος των σημείων υδροληψίας γίνεται κυρίως σε περιπτώσεις καταγγελιών σε σχέση με την μη τήρηση των όρων αδειών χρήσης νερού ή/και της σχετικής νομοθεσίας για την αδειοδότηση.

Θα πρέπει να υπάρξει σαφές πλαίσιο προγραμματισμού των ελέγχων (δειγματοληπτικοί ή κατ' ελάχιστο ένας έλεγχος ανά αδειοδοτούμενο έργο), ενίσχυση των αρμόδιων υπηρεσιών με προσωπικό και διευθέτηση μιας σειράς άλλων θεμάτων όπως της εκπαίδευσης και της κάλυψης του κόστους των αναλύσεων.

3.10 Γενικά θέματα, προβλήματα Φορέων Υλοποίησης, διαδικαστικά προβλήματα.

- Ένα σημαντικό θέμα που έχει καταδειχθεί είναι ότι παρά το γεγονός ότι το ΣΔΛΑΠ έχει θεσμοθετηθεί ήδη από το 2015, έχει ολοκληρωθεί η 1^η Αναθεώρησή του το 2017 και πλέον έχει δρομολογηθεί η 2^η Αναθεώρησή του, δεν έχει ακόμα "υιοθετηθεί" η αντίληψη υποχρέωσης της εφαρμογής του, κυρίως λόγω άγνοιας, ειδικά σε τοπικό επίπεδο (απλοί χρήστες, ΤΟΕΒ, Δήμοι). Ως επί το πλείστον, οι υδατικοί πόροι δεν αντιμετωπίζονται μέσω μιας σωστής και βιώσιμης διαχείρισης και δεν βρίσκουν εφαρμογή ούτε ο κανόνας "ο ρυπαίνων πληρώνει", ούτε η «αρχή της πρόληψης».

Έτσι, τα φαινόμενα ανεπαρκούς ή/και κακής διαχείρισης από τους παρόχους ύδατος εξακολουθούν να αποτελούν το πλέον σημαντικό πρόβλημα του Σχεδίου Διαχείρισης.

Το παραπάνω, σε συνδυασμό με:

- α) την έλλειψη συστηματικών ελέγχων από τις περιφερειακές ή κρατικές αρμόδιες Υπηρεσίες (κυρίως εξαιτίας της υποστελέχωσής τους) και

β) την κακή κατάσταση του επιπέδου των έργων υποδομής (κυρίως αρδευτικών και υδρευτικών δικτύων) και την περιορισμένη εφαρμογή μηχανισμών τηλεελέγχου και εντοπισμού βλαβών και διαρροών,

επιτείνουν και διαιωνίζουν το πρόβλημα.

Η διασφάλιση πρωτίστως επαρκούς και καλής ποιότητας πόσιμου νερού αλλά και επαρκούς και καλής ποιότητας αρδευτικού νερού μπορεί να επιτευχθεί κατ' αρχάς με την υλοποίηση των μέτρων εκείνων που θα οδηγήσουν σε ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων (π.χ. MB0301, MB0302, MB0303, MB0305, MB0201, MB0202, MB0404 κ.λπ.) και κατά δεύτερον με τον προγραμματισμό και την προτεραιοποίηση υλοποίησης έργων προς αυτή την κατεύθυνση.

- Οι φορείς και οι Υπηρεσίες που καλούνται να υλοποιήσουν το Σχέδιο Διαχείρισης δεν είναι επαρκώς στελεχωμένες τόσο σε αριθμό όσο και σε κατάλληλες ειδικότητες του προσωπικού. Ειδικά, ο συντονιστικός ρόλος που καλείται να έχει η Δ/ση Υδάτων, σε περιφερειακό επίπεδο, δεν μπορεί να επιτευχθεί, εξαιτίας της σημαντικής υποστελέχωσής της.
- Παρατηρείται πλημμελής τήρηση αρχείων κόστους, τιμολόγησης νερού και σχετικών λογιστικών προτύπων σε ορισμένες ΔΕΥΑ ή φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κυρίως στους ΤΟΕΒ (το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στην τιμολόγηση του αρδευτικού νερού, που αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό (>80%) του συνολικά καταναλισκόμενου νερού, με ότι αυτό συνεπάγεται).
- Κρίνεται αναγκαία η παρακολούθηση και έγκαιρη αναγνώριση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ιδιαίτερα για τα πιο τρωτά Υδατικά Συστήματα, ταυτόχρονα με την εκπόνηση της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
- Έχει καταδειχτεί η ανάγκη για την απλοποίηση των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων για έργα που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων των ΣΔΛΑΠ, καθώς οι συνεχείς τροποποιήσεις του Ν. 4412/2016 έχουν προκαλέσει καθυστερήσεις στην εφαρμογή τους.
- Υπάρχει έλλειμμα εμπειρίας σε διαδικασίες συμμετοχής δημόσιου διαλόγου - ανοιχτής διαβούλευσης. Παρατηρείται μικρή ανταπόκριση στη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από πολίτες και φορείς.

3.11 Θέματα προγραμματισμού έργων διαχείρισης Υδατικών Πόρων

- Η προτεραιοποίηση στο σχεδιασμό και εκτέλεση έργων για τη διασφάλιση των αναγκών αποθεμάτων νερού και της ορθολογικής διαχείρισής του για όλες τις χρήσεις θα πρέπει να γίνεται συντονισμένα και με βάση τα προβλεπόμενα από το ΣΔΛΑΠ.

Προτείνεται, οι Δ/νσεις Υδάτων να έχουν το συντονιστικό αυτό ρόλο (σε περιφερειακό επίπεδο), για τις διαδικασίες προτεραιοποίησης - ιεράρχησης των έργων, θέτοντας ως κριτήρια κατά την αξιολόγησή τους για την εύρεση χρηματοδότησης τη συμβατότητα των

προγραμματιζόμενων έργων με το ισχύον ΣΔΛΑΠ, την εκτίμηση του είδους και του μεγέθους των αναγκών σε νερό που πρόκειται να καλυφθούν από τα έργα αυτά κλπ.

- Κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση επιφανειακών υδατικών συστημάτων με σημαντικές χειμέριες απορροές για τη δημιουργία νέων ταμιευτήρων μικρού ή μεσαίου μεγέθους, με ταυτόχρονο επανακαθορισμό-επανεξέταση της σωστής οικολογικής παροχής τους.
- Καθίσταται αναγκαία η επέκταση της χρήσης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων από Ε.Ε.Λ. (με ταυτόχρονη αύξηση των ελέγχων της ποιότητάς τους), ειδικά των μεγάλων πόλεων, για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών.

Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επανεξεταστούν τα μέτρα της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ που προωθούν τη χρήση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για τον εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων.